

JOSÉ LUIS LÓPEZ BULLA*

Les negociacions catalanes

Al llarg dels darrers nou anys s'ha produït a Catalunya un procés de negociacions socials que ha presentat una variada morfologia: en uns casos tenia com a subjectes negociadors el sindicalisme confederal (CONC i UGT) i l'empresariat (Foment); en altres ocasions els protagonistes van ser els sindicats i la Generalitat; i, finalment, tampoc no faltaren acords tripartits entre la Generalitat, les organitzacions sindicals i l'empresariat. Tota una filigrana, com es pot veure.

1.- Precisament fa pocs dies s'ha arribat a un pre-acord de caràcter tripartit (Pacte per l'Ocupació a Catalunya, entre el sindicalisme confederal, Foment i la Generalitat) en matèries tan rellevants com ara inversions públiques per a la creació d'ocupació, nous jaciments d'ocupació, reordenació dels temps de treball i tot un entramat d'instituts de nova creació sobre formació i serveis públics; és un acord que, sens dubte, pot tenir una important utilitat per als sectors menys assistits de la societat.

De fet el procés contractual arrenca amb l'acord inter-professional (CONC, UGT i Foment, 1991) que recolza en tres pilars: un, els mecanismes de conciliació, mediació i arbitratge que conformaran el Tribunal Laboral de Catalunya (TLC); dos, els plans de salut i prevenció de riscos laborals; tres, plans de formació professional.

Segurament la qüestió més important va ser la constitució del TLC, que presenta com a novetat un visible procés de desjudicialització del conflicte social per tal com són els interlocutors els qui arbitren la sortida de l'esmentat conflicte social.

Els acords entre les organitzacions sindicals i la Generalitat de Catalunya tingueren, igualment, un interès no pas menor. D'una banda, intervenint en parcel·les de *welfare*, de l'anomenat estat del benestar, com ara la formació i el reciclatge professionals, la renda mínima d'inserció i mesures sobre habitatge social; d'altra banda, tot un munt de negociacions, en

aquest cas professionals, sobre l'univers de la funció pública.

2.- En altres paraules, al llarg d'aquests nou anys s'ha anat configurant un marc de relacions laborals català (encara que no autàrquic) que vincula, per mitjà de la negociació, els diversos subjectes contractuals. Parlem d'una arquitectura que serveix de referència (en uns casos de manera directa, en altres de manera indirecta) tant als seus homònims de les comunitats autònomes com a certes regions europees. Aquestes experiències indiquen amb claredat l'existència d'unes bases reals per continuar exercint una contractualitat permanent a Catalunya vist que el marc autònom de relacions laborals és un projecte dinàmic si considerem, per exemple, les mutacions tecnològiques constants i els canvis en els sistemes d'organització del treball.

En tot cas, encara hi ha una assignatura pendent: obrir un procés de reestructuració de la negociació col·lectiva a Catalunya, un procés que ara serà més fàcil mercès a la nova redacció de l'article 83 de l'Estatut dels Treballadors. En aquest sentit, no he arribat a entendre mai la rebequeria de la patronal a acceptar aquest procés, segurament el moll de l'os són les visibles limitacions que

s'imposa l'empresariat català.

3.- Al meu parer, després de la signatura del Pacte per l'Ocupació (tripartit, com s'ha dit adés), l'empresariat català hauria de fer una reflexió seriosa sobre les tasques que també li incumbeixen en els afers de Catalunya. Aquest acord és, sens dubte, un exemple de responsabilitat i de seny; però, en general, el Foment té una actitud permanent d'autolimitació, d'autocontenció de les pròpies prerrogatives, i hauria de fixar-se una mica més en l'exercici i la pràctica nacional que porta a terme el sindicalisme confederal.

“L'empresariat català hauria de fer una reflexió seriosa sobre les tasques que també li incumbeixen en els afers de Catalunya.”

*Director del Centre d'Estudis i Recerca Sindicals (CERES)